Dosar civil nr.2-195/2024
PIGD nr.2-24013500-09-2-02022024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

19 martie 2024
mun.Bălţi

Judecătorul Judecătoriei Bălţi, sediul Central - Eduard Balan, examinând, în procedura cu privire la cererile cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de SA„Victoriabank” către Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu, intervenient accesoriu GȚ„Turtureanu Gheorghe Melentie”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

1. Reclamantul SA „Victoriabank” la data de 02.02.2024 a depus cerere de chemare în judecată către Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu, intervenient accesoriu GȚ„Turtureanu Gheorghe Melentie”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie” a beneficiat la BC „Victoriabank” SA de un credit în baza contractului de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019 în sumă de 400 000 lei.
3. Menționează că, în vederea asigurării rambursării creditului, a dobânzilor și altor plăți aferente, cu Turtureanu Gheorghe a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019.
4. Indică că, conform pct.1.2 din contractul de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019, suma maximă a obligațiilor pentru care fidejusorul răspunde în mod solidar cu debitorul, în baza contractului de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019 constituie 421666 lei.
5. Relevă că, concomitent, în scopul asigurării rambursării creditului, a dobânzilor și a altor plăți aferente, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019 cu Turtureanu Sergiu.
6. Mai indică că, conform pct.1.2. din contractul de fidejusiune nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019, suma maximă a obligațiilor pentru care fidejusorul răspunde în mod solidar cu debitorul în baza contractului de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019 constituie 421666 lei.
7. La fel indică că, potrivit pct.1.1. al contractelor de fidejusiune, fidejusorii își asumă obligația să răspundă solidar împreună cu debitorul pentru onorarea obligațiunilor stipulate în contractele de credit.
8. Conform hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) nr.2i-7/22 din 16.03.2023 a fost intentată procedura de insolvabilitate față de GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie”, în calitate de lichidator fiind desemnat Ciobanu Daniela. În asemenea circumstanțe, obligația debitorului și fidejusorilor a devenit scadentă.
9. La data de 16.03.2023 (data intentării insolvabilității), GȚ „Gurtureanu Gheorghe Melentie” înregistra o datorie față de BC „Victoriabank” SA în mărime de 109874,19 lei inclusiv: sold

credit inclusiv sold restant – 103700 lei, dobânda – 6024,19 lei, comisioane/taxa de stat – 150 lei.

10. Susține că, ca urmare a neexecutării obligațiunilor asumate de către debitorul GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie" conform contractului de credit, BC „Victoriabank" SA, prin cererile de plată nr.266-B-23 din 13.01.2023 și nr.225-B-23 din 13.01.2023, a solicitat pârâților Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu achitarea datoriei în termen de 30 zile. Cererile de plată au fost recepționate de pârâți la data de 18.01.2023 însă în termenul stabilit în notificare, pârâții nu și-au executat obligația de achitare a datoriei iar încercările de a soluționa litigiul apărut între părți pe cale amiabilă prin nenumărate adresări nu s-au soldat cu succes. Astfel, consideră că pârâții urmează să fie obligați pe cale judiciară la restituirea datoriei.

11. Solicită reclamantul SA„Victoriabank", încasarea de la Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu a sumei de 109874,19 lei, precum și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 3846,19 lei.

12. Prin încheierea din 05.02.2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată (f.d.36), iar ulterior după lichidarea neajunsurilor, prin încheierea din 09.02.2024, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare conform procedurii cererilor cu valoare redusă prevăzută de Capitolul XX^{I} Cod de procedură civilă, art.276^{2}-276^{4}, fiind totodată comunicat pârâților că, în termen de 30 zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate să prezinte instanței judecătorești și reclamantului referință și toate probele pe care își întemeiază obiecțiile din referință. Totodată s-a comunicat pârâților despre faptul că în cazul nedepunerii în termenul stabilit a referinței cât și după caz a cererii reconvenționale și probelor, va da dreptul instanței să examineze cauza civilă doar în baza materialelor depuse la dosar (f.d.46).

13. Astfel, la 09.02.2024, atât cererea de chemare în judecată cât și încheierea privind acceptarea cauzei spre examinare au fost expediate în adresa părților, faptul recepționării de către pârâți, intervenientul accesoriu precum și administratorul de insolvabilitate Ciobanu Daniela a corespondenței fiind confirmat prin semnăturile acestora la 14.02.2024 pe cotoarele scrisorilor recepționate (f.d.50-51, 60-63).

14. Pârâții nu au prezentat referința în termenul stabilit de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, astfel, judecătorul va soluționa cererea de chemare în judecată în baza materialelor anexate la dosar, în conformitate cu art.276^{4} alin.(2) Codul de procedură civilă RM.

Aprecierea judecătorului:

15. Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, judecătorul concluzionează de a admite acțiunea SA„Victoriabank", din următoarele considerente.

16. Conform art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

17. În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă*, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

18. Potrivit art.276^2 alin.(1) Codul de procedură civilă, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.*

19. Conform art.276^3 alin.(1) Codul de procedură civilă, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă*. Alin.(2) *Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul*. Alin.(3) *În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă*.

20. Potrivit art.276^4 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.*

21. În contextul pretențiilor deduse judecării, judecătorul reține că în conformitate cu prevederile art.5 Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

22. Judecătorul statuează că, prin prisma imineței respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părților la o hotărâre motivată, instanța de judecată își va motiva concluziile în prezenta speță, prin prisma analizei argumentelor prezentate de către părți, raportate la materialele cauzei civile și la cadrul legal incident.

23. Conform art.9 alin.(1) Codul civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile*. Alin.(2) lit.a), *Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.*

24. Conform art.10 alin.(1) Codul civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.*

25. Conform art.15 alin.(1) Codul civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

26. Conform art.774 alin.(1) Codul civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.*

27. Conform art.775 alin.(1) Codul civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

28. Conform art.776 Codul civil, *oligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

29. Conform art.858 alin.(1) Codul civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii*. Alin.(2) *Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

30. Conform art.912 alin.(1) Codul civil, *creditorul are dreptul de a obţine plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadenţă.*

31. Conform art.992 alin.(1) Codul civil, *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice*.

32. Conform art.993 alin.(1) din Codul civil, *oricine îşi poate alege în mod liber contractantul, dacă legea nu prevede altfel*. Alin.(2) *Părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor.*

33. Conform art.1763 alin.(1) Codul civil, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobînzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii.* Alin.(2) *Contractul de credit se încheie în scris*. Alin.(3) *Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul*.

34. În corespundere cu art.1242 alin.(1) Codul civil*, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.*

35. Conform art.901 alin.(1) Codul civil, *atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare*. Alin.(5) *Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.*

36. Conform art.1027 alin.(1) Codul civil, *contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale.*

37. Conform art.1764 alin.(1) Codul civil, *părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante.*

38. În conformitate cu art.1244 alin.(1) Codul civil, *în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobînzii.*

39. În corespundere cu art.1765 din Codul civil, *în afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului*.

40. În corespundere cu art.3 din Legea nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, *costul total al creditului pentru consumatori reprezintă toate costurile, inclusiv*

dobînda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sînt cunoscute de creditor.

41. Din suportul probator anexat la materialele cauzei rezultă că la data de 02.12.2019 între BC „Victoriabank" SA pe de o parte și GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie" în persoana administratorului Turtureanu Gheorghe pe de altă parte, a fost încheiat contractul de credit nr.IMM201900216, potrivit căruia banca s-a obligat să acorde debitorului un credit ordinar în sumă de 400 000 lei denumit în continuare credit, în condițiile asigurării acestuia, utilizării eficiente și la destinație și restituirii la scadență (f.d.7-9).

42. Potrivit punctului 2.2. din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, creditul se acordă pe un termen de 36 luni și anume debitorul se obligă să restituie suma creditului și să achite plățile aferente acestuia stabilite în contract către data de 02.12.2022.

43. Potrivit Capitolului 6, punctele 6.1-6.3 din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, pentru serviciile prestate debitorul va plăti băncii un comision administrativ unic în mărime de 1,50% de la suma creditului indicată la p.2.1. plătibil pînă la acordarea creditului. Debitorul va plăti băncii un comision de valorificare în mărime de 0,50% de la soldul creditului la începutul fiecărui an de utilizare a creditului începînd cu anul al doilea din data semnării contractului de credit. Debitorul va plăti pentru rambursarea anticipată un comision în mărime de 1.00% care se va aplica la suma rambursată anticipat, la data rambursării anticipate.

44. Potrivit Capitolului 7, punctele 7.1-7.5. din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, asupra soldului creditului care este în dispoziția debitorului, acesta va plăti băncii o dobîndă flotantă calculată la rata de 13% anual. Dobînda indicată în p.7.1. se va majora cu 5 puncte procentuale în cazul în care creditul sau o tranșă a creditului este restantă. Dobînda majorată se va aplica la creditul restant sau la tranșa de credit restantă, începînd cu ziua înregistrării restanței la credit. Banca este în drept să modifice în mod unilateral rata dobînzii stabilită conform contractului în dependență de: a) rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei; b) rata inflației; c) evoluția pieții financiare. În cazul modificării ratei dobînzii, banca notifică despre aceasta debitorul cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte. Rata nouă a dobînzii se consideră acceptată dacă, urmare a notificării debitorul nu restituie soldul creditului și nu achită alte sume supuse plății de către bancă pînă la expirarea termenului notificării de modificare a dobînzii. Mărimea ratei noi a dobînzii se va aplica la soldul creditului existent la data modificării ratei dobînzii. Dobînda prevăzută la p.7.1. va fi: a) calculată începînd cu data eliberării mijloacelor bănești debitorului pînă la restituirea deplină a sumei creditului asupra căreia se calculează dobînda; b) achitată în rate pînă la fiecare dată de plată a dobînzii inclusiv, care este data de 25 a lunii și în ziua restituirii definitive a creditului.

45. Potrivit punctului 9.2 din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, în timpul acțiunii contractului se stabilește următoarea succesiune a plăților (în ordinea descrescătoare a priorităților): a) plățile restante: dobîndă, credit, comisioane, amenzi; b) plățile scadente/anticipate: credit, dobîndă, alte plăți aferente creditului.

46. Potrivit punctului 9.4 din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, restituirea creditului, achitarea dobînzilor calculate precum și a sancțiunilor sau altor sume plătibile băncii conform contractului se va efectua de către debitor prin ordin de plată propriu. Totodată, debitorul abilitează în mod irevocabil banca cu dreptul de a percepe tranșele scadente ale creditului și/sau dobînda scadentă, angajamentele de plată și/sau alte plăți aferente din contul său, acționînd în calitate de mandatar.

47. Potrivit punctului 11.1 lit.a), n) din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, pînă cînd părțile nu vor conveni altfel, debitorul se obligă: a) să respecte normele interne ale băncii să reflecte corect și la zi în evidența contabilă și alte scripte, toate operațiunile legate de acordarea, restituirea creditului și achitarea altor plăți aferente conform contractului; n) să asigure către fiecare dată de plată a tuturor plăților conform contractului alimentarea conturilor de deservire indicate în p.9.1. cu mijloace bănești suficiente pentru achitarea plăților inclusiv în conformitate cu p.9.3. al contractului.

48. Potrivit punctului 12.1 lit.f) din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, banca este în drept să rezoluționeze contractul și să ceară debitorului restituirea creditului precum și achitarea altor plăți aferente conform contractului, la producerea unuia din următoarele cazuri: f) este depusă în instanța de judecată o cerere cu privire la deschiderea procesului de insolvabilitate sau oricare altă cerere privind lichidarea debitorului.

49. În scopul garantării restituirii creditului, la aceeași dată, 02.12.2019, au fost încheiate contractul de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) cu Turtureanu Gheorghe și contractul de fidejusiune nr.IMM201900216 (F2) cu Turtureanu Sergiu, prin care fidejusorii constituie în favoarea băncii o garanție personală accesorie – fidejusiune, cu scopul de a garanta în mod solidar cu debitorul executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate față de bancă de către debitor, conform condițiilor contractului de credit (f.d.16-17, 18-19).

50. Potrivit punctului 1.2. din contractele de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019 și nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019, suma maximă garantată prin fidejusiunea constituită în baza acestui contract este în mărime de 421 666 lei. Totodată fidejusiunea constituită în baza acestui contract acoperă dobînzile, dobînzile de întîrziere și comisioanele prevăzute în contractul de credit dar și cheltuielile de urmărire extrajudiciară, cheltuielile de judectă dar și cele de executare silită cu condiția că fidejusorul a fost informat în mod prealabil despre intenția băncii de a iniția aceste proceduri (Obligația garantată).

51. Potrivit punctului 1.3. din contractele de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019 și nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019, fidejusiunea constituită în baza acestui contract produce efecte din momentul semnării acestui contract și pînă la data restituirii integrale a creditului contractat de către debitor în baza contractului de credit, nefiind limitată în termenul scadenței stabilit în contractul de credit.

52. Potrivit punctului 2.1. din contractele de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019 și nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019, fidejusorul declară și garantează următoarele: b) fidejusorul își asumă fidejusiunea în mod liber; d) fidejusorul a făcut cunoștință cu contractul de redit, banca punîndu-i acestuia la dispoziție o copie a contractului de credit pe care fidejusorul declară că l-a citit și l-a înțeles pe deplin, în special cu referire la suma creditului contractat de către debitor, rata dobînzii, modul de modificare a acesteia, cuantumul dobînzii de întîrziere pe care le riscă debitorul în caz de întîrziere la plată, comisioanele aplicabile, scadența plăților, cazurile de culpă care dau dreptul băncii să ceară restituirea anticipată (integrală sau parțială) a creditului etc; e) fidejusorul declară că înțelege faptul că urmare a neexecutării, inclusiv necorespunzătoare a obligațiilor asumate de către debitor în baza contractului de credit, fidejusorul va fi responsabil în mod solidar cu debitorul pentru o astfel de neexecutare, în limita deplină a acesteia, ceea ce presupune dreptul băncii de a urmări doar bunurile fidejusorului sau urmărirea acestora de rînd cu cele ale debitorului și/sau cu alte garanții reale sau personale ce garantează contractul de credit, la alegerea băncii în parte sau în întregime. De asemenea, dat fiind caracterul solidar al răspunderii sale, fidejusorul înțelege că nu poate invoca în fața băncii caracterul de discuțiune.

53. Potrivit punctului 3.2. lit.a) din contractele de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019 și nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019, fidejusorul este obligat să execute în folosul băncii obligațiile neexecutate ale debitorului apărute în baza contractului de credit, conform cererii de plată a băncii , în termen de 30 de zile de la solicitare. Obligația fidejusorului față de bancă este solidară cu obligația debitorului ce derivă din contractul de credit.

54. Potrivit capitolului 4, punctele 4.1-4.4 din contractele de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019 și nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019, în situația apariției unui caz de culpă, astfel cu acesta a fost definit în contractul de credit, banca are dreprul să facă uz de toate drepturile conferite de lege, fără a fi necesară vreo autorizație prealabilă a fidejusorului și în acest sens să declare ca fiind scadente și plătibile toate sau orce sume datorate în temeiul contractului de credit și să inițieze procedura de executare a fidejusiunii potrivit prevederilor legii. Banca va solicita fidejusorului printr-o cerere de plată să plătească și să execute oricare din obligația garantată care, fiind scadentă și plătibilă nu este executată de către debitor în termenii prevăzuți în contractul de credit. Cererea de plată va specifica suma spre plată și termenul de achitare. Cu excepția cererii de plată, banca nu va fi obligată să execute oricare formalitate sau să pună la dispoziția fidejusorului orice documente sau informații suplimentare cu privire la obligațiile neexecutate de către debitor. Prevederile privind notificarea periodică a fidejusorului prevăzute la pct.3.4. din acest contract rămîn neafectate. Fidejusorul trebuie să execute cererea de plată fără întîrzieri nejustificate, în termen de 30 de zile de la recepționarea acesteia, la rechizitele bancare indicate. Pentru încălcarea obligațiilor asumate în baza acestui contract, în special cele prevăzute la pct.3.2. din prezentul contract, fidejusorul va fi responsabil pentru prejudiciile cauzate băncii iar în cazurile de neexecutare a obligațiilor de plată a sumelor pretinse de bancă, fidejusorul pe lîngă responsabilitatea de a despăgubi banca, va fi ținut răspunzător pentru întîrzierea în executare fiind aplicate dobînzi de întîrziere în cuantumul prevăzut de Codul civil (5 puncte procentuale peste rata Băncii Naționale a Moldovei) pentru fiecare zi de întîrziere.

55. Din materialele dosarului rezultă că, GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie" a înregistrat devieri de la graficul de rambursare a creditului și plăților aferente, manifestate prin neachitarea în termen a plăților lunare.

56. Din cauza neonorării obligațiilor contractuale asumate, BC „Victoriabank"SA la data de 13.01.2023 a expediat în adresa fidejusorilor Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu cererile de plată nr.225-B-23 și 226-B-23, prin care le-a comunicat acestora despre faptul că debitorul GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie", contrar prevederilor contractului de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019, nu și-a onorat obligațiile de rambursare în termen și conform graficului stabilit a creditului și a plăților aferente acestuia. Drept urmare, BC „Victoriabank" SA a rezoluționat contractul de credit și a solicitat de la GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie" restituirea tuturor sumelor. În asemenea circumstanțe, obligația pârâților în calitate de fidejusori a obligației garantate, a devenit scadentă. Drept urmare la 12.01.2023 debitorul GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie" datorează băncii conform contractului de credit acordat, suma după cum urmează: sold credit – 103700 lei, dobândă totală – 5048,59 lei, dobândă majorată – 975,60 lei iar în total 109724,19 lei. Drept urmare, banca a solicitat fidejusorilor să achite suma de 109724,19 lei în termen de 30 zile din momentul recepționării cererilor de plată, totodată menționând că în cazul în care solicitarea restituirii sumei indicate nu va fi satisfăcută în termenul indicat, având calitatea de fidejusori, BC „Victoriabank" SA va întreprinde toate măsurile prevăzute de legislația în vigoare întru

recuperarea creditului, dobânzilor aferente prin intermediul procedurilor judiciare (f.d.20,21). Cererile de plată respective au fost recepționate de către pârâți la 18.01.2023, însă fără careva rezultate scontate (f.d.22).

57. Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, din 16.03.2023, a fost constatată insolvabilitatea GȚ „Turtureanu Gheorghe" fiind dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea GȚ „Turtureanu Gheorghe" și desemnat în calitate de lichidator Ciobanu Daniela (f.d.23-25).

58. Potrivit notei de calcul datorii din 16.03.2023, anexată la materialele dosarului, rezultă că datoria GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie" în temeiul contractului de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019 constituie în total 109844,19 lei (f.d.15).

59. În cererea de chemare în judecată reclamantul pretinde că GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie" înregistrează o datorie în sumă totală de 109874,19 lei formată din: sold credit inclusiv sold credit restant – 103700 lei, dobânda – 6024,19 lei și comisioane/taxa de stat – 150 lei.

60. Având în vedere că datoria formată în baza contractului de credit nu a fost stinsă nici de fidejusori, reclamantul BC „Victoriabank" SA s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată către Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu, intervenient accesoriu GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie", cu privire la încasarea sumei de 109874,19 lei.

61. Așadar, judecătorul reține că în speță obiectul juridic litigios constituie încasarea datoriei în temeiul contractului de credit și contractelor de fidejusiune.

62. Conform art.1767 Codul civil, *părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (inclusiv gaj), personale (inclusiv fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară.*

63. Conform art.1628 alin.(2) Codul civil, *fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.*

64. Conform art.1639 Codul civil, *garanţia acoperă, în limitele sumei maxime a acesteia, dacă s-a stipulat, nu numai obligaţia garantată principală, dar şi obligaţiile accesorii ei, pe care debitorul le datorează creditorului, cum ar fi dobînzile, dobînzile de întîrziere, penalităţile şi cheltuielile rezonabile de urmărire extrajudiciară a obligaţiilor menţionate în prezentul alineat. Cheltuielile de judecată şi de executare silită împotriva debitorului sînt acoperite, cu condiţia că fidejusorul a fost informat despre intenţia creditorului de a iniţia aceste proceduri cu un termen de preaviz suficient pentru a permite fidejusorului să evite aceste cheltuieli.*

65. Astfel, fidejusiunea este o garanţie personală şi constă în angajamentul pe care şi-l ia o persoană (fidejusor) faţă de creditor de a executa obligaţia debitorului principal în cazul că acela nu o va executa.

66. Deci, fidejusorul este ţinut să răspundă pentru neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei principale şi încetează o dată cu stingerea obligaţiei garantate.

67. Potrivit pct.1.2 al contractelor de fidejusiune, Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu în calitate de fidejusori răspund în limita valorii sumei restante de 421666 lei, conform contractului de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019.

68. Având în vedere că Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu s-au angajat expres prin contractele de fidejusiune nr.IMM201900216 (F1) din 02.12.2019 și nr.IMM201900216 (F2) din 02.12.2019, aceaștia urmează să răspundă pentru neexecutarea obligaţiei debitorului GȚ

„Turtureanu Gheorghe Melentie” ce rezultă din contractul de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019 în limia sumei garantate de 421666 lei, în speță datoria aferentă acestora fiind mult mai mică de suma garantată - 109874,19 lei.

69. Conform art.1640 Codul civil, *cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.*

70. Norma în cauză stabileşte că debitorul şi fidejusorul vor răspunde solidar în toate cazurile, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.

71. Răspunderea solidară înseamnă că creditorul este în drept să ceară executarea obligaţiei (repararea prejudiciului) fie de la debitor, fie de la fidejusor sau de la ambii concomitent, rămînînd la discreţia creditorului de a alege modalitatea exercitării dreptului său.

72. Conform art.1648 alin.(1) Codul civil, *fidejusorul are dreptul la restituire în regres din partea debitorului doar în măsura în care fidejusorul a executat obligaţia rezultată din fidejusiune. Suplimentar, fidejusorul se subrogă, în aceeaşi măsura, în drepturile creditorului faţă de debitor*. *Dreptul la restituire în regres şi drepturile dobîndite prin subrogare există în paralel. Alin.(6) Prin derogare de la dispoziţiile alin.(1), fidejusorul poate acţiona în regres chiar înainte de a fi executat fidejusiunea dacă fidejusorul este urmărit în justiţie pentru a obţine executarea, dacă debitorul este insolvabil sau dacă debitorul s-a obligat să-l elibereze de fidejusiune într-un termen determinat şi acesta a expirat.*

73. Reieșind din norma citată, drepturile fidejusorilor în cazul dat nu vor fi lezate, or legiuitorul a reglementat dreptul de regres al fidejusorului către debitor, pentru a percepe de la acesta tot ceea ce a fost plătit creditorului.

74. Or, în calitate de fidejusori, conform contractelor de fidejusiune Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu au garantat personal faţă de creditor executarea obligaţiei debitorului principal, în cazul că acesta nu o va executa.

75. Este cert stabilit că fidejusorii Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu nu și-au onorat obligațiile asumate față de BC „Victoriabank” SA în baza contractelor de fidejusiune privind răspunderea pentru obligațiile debitorului GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie”, suma maximă a obligațiilor fiind de 421666 lei.

76. Notează judecătorul că fidejusiunea este o garanţie personală, care constă în angajamentul pe care şi-l ia o persoană (fidejusor) faţă de creditor de a executa obligaţia debitorului principal în cazul că acela nu o va executa. Creditorul are astfel certitudinea că în caz de nevoie creanţa sa va fi realizată prin două garanții generale: patrimoniul debitorului şi patrimoniul fidejusorului.

77. Așadar, dat fiind că în privința debitorului GȚ „Turtureanu Gheorghe Melentie” a fost intentat procesul de insolvabilitate, de stingerea datoriei conform contractului de credit nr.IMM201900216 din 02.12.2019 în mărime de 109874,19 lei, urmează să răspundă fidejusorii Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu.

78. În astfel de circumstanțe, judecătorul ajunge la concluzia că pretențiile formulate de BC Victoriabank” SA către Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu cu privire la încasarea datoriei sunt întemeiate și respectiv urmează a fi admise.

79. În raport cu cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată denotă că, potrivit art.82 Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei*.

80. Conform art.94 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

81. Judecătorul relevă faptul că reclamantul la depunerea acţiunii în instanţă a achitat taxa de stat în mărime totală de 3846,19 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.3 din 24.01.2024 precum și ordinul de plată nr.2 din 07.02.2024, anexate la materialele cauzei (f.d.3,52), sumă care se solicită a fi încasată din contul pârâților.

82. La acest capitol, judecătorul ține să menționeze că, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, pretenția reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat suportate pe marginea respectivei cauze civile urmează a fi admisă, cu încasarea în mod solidar din contul pârâților, în beneficiul reclamantului, a cheltuielilor de judecată în mărime de 3846,19 lei.

83. În conformitate cu art.236-241, art.276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de SA„Victoriabank” către Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu, intervenient accesoriu GȚ„Turtureanu Gheorghe Melentie”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu în beneficiul SA„Victoriabank” datoria în mărime de 109874,19 (una sută nouă mii opt sute șaptezeci și patru,19) lei.

Se încasează în mod solidar de la Turtureanu Gheorghe și Turtureanu Sergiu în beneficiul SA„Victoriabank” suma de 3846,19 (trei mii opt sute patruzeci și șase,19) lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Prezenta hotărâre se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile de la data adoptării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Judecător **Eduard Balan**